

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 24 maart 2023

Datum GS-besluit : 13 juni 2023

Vragen nr. 19

Vragen van **dhr. dr. M.C.A. Klein** (ChristenUnie) en **mw. drs. G.H. van Geffen** (Namens Noord-Hollanders.) over Groenewoud: plannen blijven maken of saneren?

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 24 maart 2023 door de leden van Provinciale Staten, **dhr. dr. M.C.A. Klein** (ChristenUnie) en **mw. drs. G.H. van Geffen** (Namens Noord-Hollanders.), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Bij Kortenhoef ligt de enorme vuilnisbelt Groenewoud. Op deze belt is naar verluid gestort van 1959 – 1973 en sindsdien heeft geen sanering plaatsgevonden. Zie ook het 2e deel van dit artikel: <https://rading-0.nl/morgen-stemmen-ook-voor-de-eerste-kamer/>, mede gebaseerd op een recent gemaakt filmpje van Namens Noord-Hollanders. over Groenewoud.

Meerdere plannen om deze locatie te ontwikkelen (en daaruit de kosten voor sanering te betalen) mislukten of kwamen nooit tot een voltooiing, hoewel het in juli 2009 ‘ernstig en spoedeisend’ is genoemd. Of in de woorden van het DHV rapport¹ dat toen verscheen:

“De aanwezigheid van de voormalige stortplaats heeft geleid tot ernstig en spoedeisend geval van bodemverontreiniging, met name in het grondwater direct onder de voormalige stortplaats.

Hiernaast is de dunne afdeklaag (< 0,5 meter dikte) te dun als afdekking en ook sterk verontreinigd.

Het geval is als volgt gedefinieerd:

- *Het gaat om vermenging van stortmateriaal met de bodem van de afdeklaag waardoor deze is verontreinigd met zware metalen en PAK.*
- *Het grondwater direct onder en in het stort is heterogeen diffuus sterk (> Interventiewaarden) verontreinigd geraakt met Barium en plaatselijk zijn sterke verontreinigingen met Benzeen, Naftaleen en Bis(ethylhexy)ftalaat aangetoond. Benedenstrooms worden ook interventiewaarde overschrijdingen voor Arseen gemeten. Omdat deze niet in het stortlichaam en direct onder het stortlichaam worden aangetroffen en Arseen regionaal bekend is als van nature in deze mate aanwezig, wordt dit niet tot het geval gerekend.*

¹ Bedoeld DHV rapport is in juli 2009 gepubliceerd en diende als onderzoek voor de toenmalige plannen van ING vastgoed met Natuurmonumenten om de problemen van Groenewoud op te lossen en daar woningen te plaatsen (plan Heerlijkheid Groenewoud). Het plan is niet doorgegaan omdat de kosten van de damwand die men wilde plaatsen te hoog waren.

- *Door verspreiding vanuit het afval is de waterbodem van drie slootdelen op de stortplaats verontreinigd met Barium en Zink.*

Gelet op de tijd dat er de stortactiviteiten hebben plaatsgevonden gaan we uit van een geval van historische bodemverontreiniging. Deze verontreiniging is (hoofdzakelijk) veroorzaakt voor 1987.

De situatie is als onbeheersbaar gekwalificeerd vanwege de verspreiding van de verontreiniging met Benzeen in het grondwater. De onaanvaardbare risico's zijn aanwezig door de aanwezigheid van het kwetsbare object binnen een straal van 100 meter, zijnde het Natura2000-gebied. Hiernaast is de omvang van de verontreinigingen in de deklaag en de waterbodems van het stort van dien aard dat deze leiden tot een ecologische risico. Opgemerkt wordt dat een standaard risicobeoordeling is uitgevoerd. Een locatie specifieke beoordeling kan de risico's nuanceren en tot gevolg hebben dat deze niet meer erkend worden. Op voorhand is niet zeggen of deze zich nog zullen manifesteren."

De ChristenUnie stelde hier al vragen over in November 2020 (nr. 117). Uit de antwoorden blijkt dat de provincie niet primair verantwoordelijk is voor de sanering maar 'Als bevoegd gezag zien wij erop toe dat de Wet Bodembescherming wordt nageleefd'.

Ook lezen we in die antwoorden: 'Aanvullend gaan we in overleg met de grondeigenaren en/of Afvalzorg over de stand van zaken van de verontreiniging. Uiteindelijk moet dit ertoe leiden dat er conform de Wet Bodembescherming een formele beschikking komt voor deze locatie. In die beschikking wordt vastgelegd of er hier sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging, die al dan niet met spoed moet worden gesaneerd. Dit is eerder niet gebeurd vanwege de beoogde ontwikkeling die de verontreiniging (geheel of gedeeltelijk) zou wegnemen. Gezien de huidige stand van zaken van de beoogde ontwikkeling gaan wij dit alsnog te doen'.

Michel Klein (ChristenUnie) en Grethe van Geffen (Namens Noord-Hollanders.) hebben de volgende vragen.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

- Is er inmiddels een dergelijke schikking? Zo nee, waarom niet en wanneer komt die dan? Zo ja, kunnen wij die ontvangen en wat zijn voor u de belangrijkste conclusies uit de beschikking?

Antwoord 1a:

De ontwerpbeschikking wordt door de provincie ingediend bij de Omgevingsdienst wanneer gereed. Wanneer de ontwerpbeschikking is genomen, wordt deze gepubliceerd op de website van OFGV (Omgevingsdienst Flevoland Gooi-e en Vechtstreek). Naar verwachting zal de ontwerpbeschikking begin juli dit jaar openbaar worden.

- Wat is de waarde van een formele beschikking?

Antwoord 1b:

De beschikking legt wettelijk in het kader van de Wet Bodembescherming (Wbb) vast of er sprake is van ernstige verontreiniging en van een spoedeisende sanering. Indien sprake is van spoedeisendheid schrijft de beschikking een verplichting tot saneren voor. In andere gevallen niet. De Wbb verdwijnt bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. Echter via het overgangsrecht blijven alle besluiten die zijn genomen in het kader van de Wbb van kracht.

- Bespoedigt een beschikking de sanering van Groenewoud, zo ja op welke wijze?

Antwoord 1c:

Wanneer sprake is van spoedeisendheid, wordt een termijn voorschreven vóór wanneer een sanering moet zijn gestart door de provincie.

Vraag 2:

Door de sanering aan te pakken in combinatie met doelen als woningbouw en een natuurpark met recreatieve routes, en deze plannen op de nodige weerstand stuiten bij omwonenden, komen we sinds 2009 niet uit de 'plannenmakerij'-stand. Nog los van de eventuele problemen met stikstof waar gereedgekomen plannen op kunnen stuiten. Bent u het met ons eens dat sanering van Groenewoud prioriteit moet krijgen, ongeacht of de andere plannen in het gebied in staat van overeenstemming en voltooiing geraken?

Antwoord 2:

GS wacht in deze de beschikking af.

Vraag 3:

- a. Wie kan, 14 jaar na datum van het DHV-rapport dat de situatie als ernstig en urgent bestempelde, zorgen dat sanering daadwerkelijk en op korte termijn ter hand wordt genomen?

Antwoord 3a:

Zie bovenstaande antwoorden.

- b. Welke rol kan de provincie Noord-Holland daarbij spelen?

Antwoord 3b:

Wanneer sprake is van spoedeisendheid, heeft de provincie Noord-Holland wettelijk de rol om te saneren. Indien geen sprake is van spoedeisendheid in het kader van de Wet Bodembescherming kan een sanering niet wettelijk worden afgedwongen.

- c. Wat gebeurt er als de primair verantwoordelijken niet saneren? Kan er dan ingegrepen worden, hoe en door wie?

Antwoord 3c:

Zie bovenstaande antwoorden

Vraag 4:

Op 21 februari 2022 heeft een interne bestuurlijk themabijeenkomst plaatsgevonden met de gemeente Wijdmeren en Afvalzorg. Kunt u aangeven wat daar is besproken en in welke mate dit overleg de sanering dichterbij heeft gebracht?

Antwoord 4:

Het themaberaad is intern gehouden, met betrokken ambtenaren en de gedeputeerden. Gemeente Wijdmeren en Afvalzorg waren hierbij niet aanwezig. Een themaberaad van GS heeft een besloten, vertrouwelijk karakter. Uitspraken hierover kunnen daarom niet worden gedaan.

Vraag 5:

Volgens de brief van het college van B&W van Wijdmeren aan de gemeenteraad d.d. 9 februari 2022 (kenmerk Z 76829/390881) heeft het college van Gedeputeerde Staten ervoor gekozen een besluit te nemen na de genoemde interne bestuurlijke themabijeenkomst van 21 februari, "waarschijnlijk voor de statenverkiezingen".

- a. Wat is de scope van het besluit waarover wordt gesproken? Gaat dit ook over de daadwerkelijke start van de sanering?
- b. Is dit besluit genomen?
- c. Zo nee, wanneer verwacht GS dit besluit te nemen?

Antwoord 5:

Het GS besluit over Groenewoud wordt momenteel intern voorbereid. Besloten is dat de nieuw te vormen coalitie hierover een besluit zal nemen. Naar verwachting vindt dit na de zomerperiode plaats.

Vraag 6:

Door vuilnisbelt Groenewoud lopen sloten die dwars door de vuilnis gegraven zijn. Op bepaalde plekken zijn vreemde waterkleuren waar te nemen. Ondertussen spelen kinderen daar vlakbij en

ook jongeren hangen er rond. Wie heeft deze sloten gegraven? Is hier toestemming voor gegeven? Vraagt de huidige situatie niet om beveiliging? Wat als een kind of jongeren in een sloot met gif valt?

Antwoord 6:

Het is ons niet bekend wie de sloten heeft gegraven en of hier toestemming voor nodig was en indien nodig door wie verleend. Wij verwijzen hiervoor naar de eigenaren van de gronden. Beveiliging van de locatie is niet nodig, omdat er geen sprake is van humane risico's in het kader van de Wet Bodembescherming, bij het huidige gebruik.

Vraag 7:

Er grazen koeien op de ongesaneerde vuilnisbelt, ook is er een maisveld en een manege. Mag dit? Is dit gezond?

Antwoord 7:

Op basis van bestaande bodemregelgeving mag dit. Er is geen sprake van humane risico's in het kader van de Wet Bodembescherming. Het bovenstaande gebruik van de locatie is meegewogen in deze beoordeling.

Vraag 8:

Beoordeelt GS de situatie c.q. vervuiling bij Groenewoud als zorgelijk? Graag een toelichting op uw antwoord.

Antwoord 8:

Het wettelijke beoordelingskader is Wbb. GS wacht de beschikking af.

Vraag 9:

Heeft de gemeente Wijdmeren in het verleden financiële middelen van het Rijk ontvangen voor sanering van Groenewoud en zo ja, zijn deze middelen hiervoor gereserveerd?

Antwoord 9:

Nee

Vraag 10:

Waarom wordt Groenewoud niet gewoon opgeruimd, desnoods in een 20-jaren plan maar wel fundamenteel voor een schone omgeving?

Antwoord 10:

Zie bovenstaande antwoorden

Vraag 11:

In Noord-Holland liggen ca. 100 voormalige stortplaatsen voor vuilnis. Zijn er behalve Groenewoud meer ongesaneerde vuilnisbelten, zo ja welke? En zijn er andere situaties waar sanering urgent is maar niet van de grond komt?

Antwoord 11:

Voormalige stortplaatsen van Noord-Holland zijn uitgebreid onderzocht. Op enkele van deze locaties na bleek er geen spake te zijn van ontoelaatbare risico's en spoedeisendheid van sanering. Waar dit wel het geval bleek, is actie ondernomen in de vorm van sanerende maatregelen.